

Si los infants morien en casa llurs dides, aquelles solien portar los albats al Hospital respectiu: "me tornaren una emfanta morta la qual havia tenguda na ladona devant lo celer (*celler*) del espirital". Y no eren sols les dides de Barcelona que 'ls hi portessin, si que també les de fòra Barcelona com una de Sant Boy del Llobregat que 'ls hi portá lo cadaver d' un nadó qui s' era mor de glànola. Mort un infant, l' Hospital captava dels barcelonins les despeses del enterrament: "sich mori una enfanta la qual havia nom entonia; mori a xxix de gost del any de mcccxxxix nou; avihala tenguda una dona qui estava darrera lo carma del carer nou qui avilha nom entonia exi com la infanta matexa: fiuli acaptar, trobarem a la porta ij sous viiiij (diners)".

Les dides depenents del Hospital de Sant Macià y les dides dels altres Hospitals, axi les de casa com les foranes debien estar subjectes a les Ordinacions qu' el Govern de la ciutat havia estatuides en defensa dels infants no permetent, sots penes pecuniaries o de presó subsidiaria, que les lleteres abandonessin los nadós, abans de terminar lo contracte de didatge y en cambi obligava a deixarlos en cas de que aquelles de fessin prenys, a les que punia greument sino obeien:

--Item: com experiencia de fet haie moltes vegades mostrat que alcunes dides qui estan ab alcuns per alletar lurs infants stant dides e allestant los dits infants se emprenyen e lo prenyat tenen entant que avans ques sapia los infants que alleten per al let que mamen venen a perill de mort e moren moltes vegades. Pergo ordonaren los dits consellers e prohomens que tota fembra qui estant ab altre per dida o allestant l'infant de qui dida serà se emprenyará o faura ab hom perdrá la soldada la qual sie guanyada al senyor o dona ab qui stará E entant pach per ban CC solidos e no res menys sie escobada per la Ciutat E si los dits CC solidos pagar no porá estara presa en la presó del Veguer CC dies E aquell hom qui emprenyada la haurá o ab aquella jagut haurá pach per ban D, solidos e sie scobat per la ciutat E si los dits D. solidos pagar no portá stará en la presó del dit Veguer i any ⁷.

Diu la Crónica del Racional de la Ciutat de Barcelona (Arx. Ant. Mun.):

Item die [dominica] XVII^a die aprilis, anno predicto (1401), omnia hospithalia pauperum civitatis Barchinone fuerunt redacta ad unum hospitale, quod nunc vocatur domus Sancte Crucis; quod incepsum fuia in quodam hospitali civitatis Barchinone, vocato den Colom. Et fuerunt possiti quatuor lapides in opere novo dicti hospitallis, scilicet, unum per dictum dominum regem Martinum, aliud, per dictam dominam reginam Mariam et aliud per inclitum Jacobum de Pradis, voce et nomine domini regis Sicilie, et residuum per consiliarios Barchinone; qui lapides fuerunt portati cum maxima processione canoniconum et clericorum de sede Barchinone ad dictum hospitale.

L'Hospital de Sant Macià fou un dels vells hospitals barcelonesos que integraren l' any 1401 lo novell Hospital general de la Santa Creu al qual serví de nucli l' Hospital d' En Colomb; però la sua casa o edifici no 's tanca a la caritat al entrar la institució en la benèfica concordia puix romangué ben neta y polida axi com los llits y llurs robes y altres objectes, pera que pogués servir d'aixopluch a qualque pobre deambulant y d' acolliment nocturn de peregrins... *ad servicium et utilitate pauperibus et peregrinorum ibidem venientes cum omnibus et singulis lectis rauibus et aliis aparatus ipsius domus hanc ante et sive melius et ita per vos heatis scombrare dictam domum et tenere nitides lectes eiusdem et rauipam ipsorum, recomenava el Prior de la Santa Creu als guardians del casal de Sant Macià al donarlos possessori del càrrec llur.*

Y aquelles parets migevals del Hospital, sanctificades per la Caritat y convertides, finida la primitiva missió qu' els hi fou confiada, en ascetari de monges Jerònimes o Margaridoves, axi moetades per procedir del convent de Santa Margarida, se sentiren manyagament acaronades per lo murmur armoniós de la oració: pera vengonya nostra, calia que la mal nomenada civilització regnés ab tot son esclat, pera que mercés a la criminal brutalitat d'una escoria social y a la cobardia ciutadana, la fumera del incendi horrés la patina gloriosa dels benemerits carreus.